

Mūsų miesteliai kraštiečių kūryboje

ir Taujėnų vardai.

Su mokiniais skaitėme ištraukas iš Apolonijos Grigonytės, Marijos Kučinskienės, Onos Kazlauskienės, susijusių su Siesikų kraštu, kūrybos bei Virgilijaus Kaziūno, Kęstučio Navako, Rolando Janicko kūrinius, skirtus Taujėnų kraštui. Gimnazistai deklamavo Aukštaitijos partizanų eiles, kuriose minimas partizanų vadas Šarūnas-Juozas Survila, vadovavęs partizanų būriui, kovojusiam Siesikų ir Taujėnų apylinkėse.

A. Grigonytė (1938–2014), mokytoja, dirbusi Žemimuose, savo eilėse aprašė ir Siesikų krašto grožį. Eilėraščiai buvo neatsiejamą jos gyvenimo dalis. M. Kučinskienė (1933–1991), pedagogė ir poetė, savo gražiausias eiles skyrė nuoširdiems ir jautriems Siesikų krašto žmonėms.

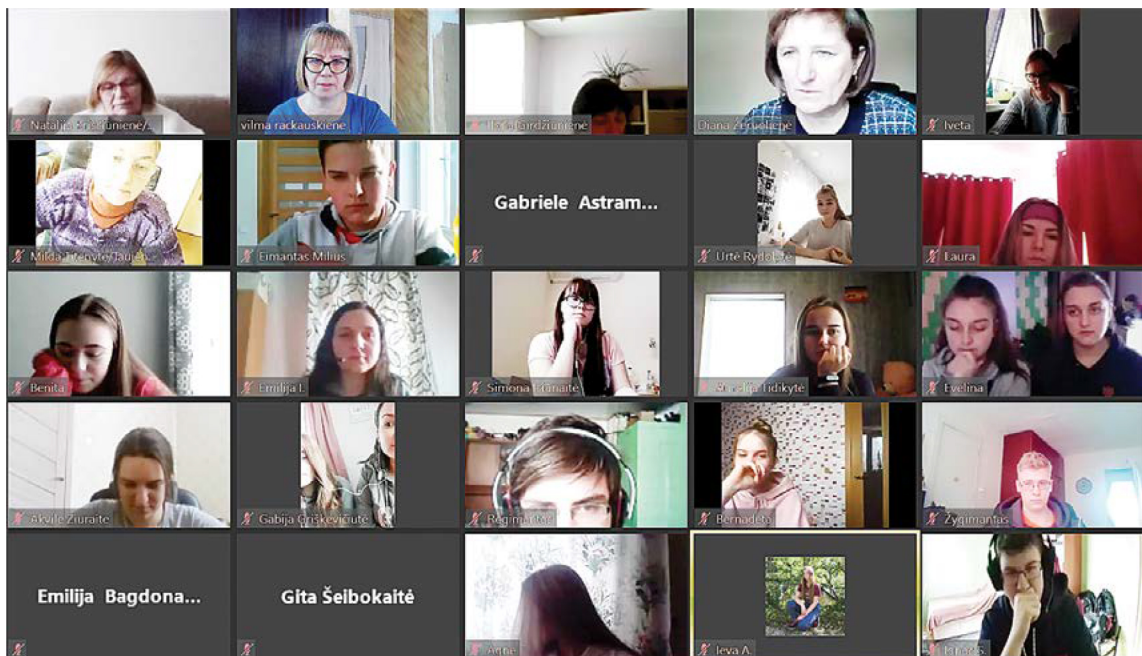
Siesikiečių O. Kazlauskienės ir mokytojos Elenos Kuliešienės prisiminimų nuotrupos nukėlė į tuos laikus, kai 1930 m. Siesikuose lankėsi Prezidentas Antanas Smetona. Dar ir dabar prie Laisvės paminklo, kuris buvo pastatytas 1928 m. Nepriklausomybės

dešimtmečio proga, ir atstatytas 1989 m., žaliuoja ažuolas, pasodintas Prezidento garbei.

Siesikų kraštą garsina ir šių dienų menininkai: fotografas, poetas, visuomenininkas Albinas Kuliešis, kuriam 2015 m. paskirta Juozo Keliočio literatūrinė premija, poetas Romas Raila, 2009 m. pelnęs literatūrinę Vlado Šlaito premiją už poezijos knygą „Grafo manija“.

Taujėniškiai labai didžiuojasi turėdami poetą V. Kaziūną (1937–1977), mokytojavusį Taujėnuose, ir šviesios atminties poetą, vertėją, eseistą, literatūros kritiką K. Navaką (1964–2020). Žinoma, negalima nepaminėti Ukmergės rajono savivaldybės mero R. Janicko bei Reginos Kaziūnaitės, 21 laidos abiturientės, kurie taip pat savo eilėmis „grįžta“ į gimtuosius Taujėnus.

Renginių pabaigoje kraštiečių kūrybą pristatė Siesikų gimnazijos II gimnazinės klasės gimnazistai bei Taujėnų gimnazijos sceninės raiškos būrelis nariai palinkėjo savo draugams tapti žmonėmis, garsinančiais gimtąjį kraštą.

Netradicinės nuotolinės pamokos dalyviai.

AUTORĖS nuotr.

TAUJĖNAI

Regina KAZIŪNAITĖ

Mano Taujėnai –
Su bažnyčia
Kaip gulbe balta,
Su gyvu šventuoju
Monsinjur Voveriu,
Kurį lėmė lemtis sutikt...
Su mokykla,
Mus išmokusia
Dirbt ir mylėti,
Bet kokioj sumaišty
Žmogum likt...

Čia Taujėnai.
Mano Taujėnai –
Dvaro rūmai
Taurių praeitį mena
Ir nuostabūs
Čia žmonės gyvena!
Čia mus laimino,
Glaudė Mama,
Čia brangiausių kapai.
Čia pati šilčiausia šiluma,
Patys skaniausi kvapai...

Čia Taujėnai.
Mano Taujėnai –
Su Barnėno gailiais,
Samanom Kelmuono,
Su Žaparnos pelkėm
Ir gimtinės kluonu...
Su Bogynės beržynu,
Baravykais Klimautiško,
Su Kapšinsko eglėnu,
Juzuko aikšte užaugusia,
Plačiom Šilupio pievom,
Prie sodybų žydinčiom
ievom...

Šičia mano Taujėnai.
Šičia mano širdis pasiliko.
Šičia mano širdis gyvena.
Ji basa.
Supintom kasytėm.
Ji nė kiek nepaseno...

SIESIKAI

Apolonija GRIGONYTĖ

Nugrimzdus praeitis –
Siesikų pilis.
Bet žirgai minčių lengvučių
Neša prie pilies Jaunučio...
Ir banga bangelę varo

Link Daugėlos dvaro,
Siesikų pasupus ežere...
Vėjas žalias pučia
Ir balsai gegučių
Siesikų miške...
Kur gražiau, nei čia?
Oi gegute, tu raiboji,
Ko kukuoti nemustoji?
Sukilimą miškas mena
Kunigą Mackevičių
Antanų...

Ir Siesickių skambina
bažnyčia...
Končių, Pliaterių koplyčia,
Kur Daugėlas priglaudė,
tyli,
Užtvaro ramybės vidury...
Šnara Armonos upelis,
Klega Siesikų miestelis,
Istorijos sūpuotas vyges,
Į gyvenimą šaknim įsimigęs.

Nežinomo partizano eilėraštis

(Sutrumpintas)

Mylimas broliuk, Šarūne,
Narsus vadas Tu.
Žuvai už laisvę Tėvynės
Su sekmadienio naktim
kartu

Nors guldei priešus kelius,
Sužeistas nelaimingas likai,
Išsaudei šovinius visus
Ir gyvybę čia savo palikai.
(...)
Penktadienio oras buvo
baisus,
Ėjo sesutė sniegu užpustytu
keliu,
Prisiminė jų likimus
žiaurius –
Ašaros rieda jos veidu.

Priėjus Siesikų miškelį,
Aplinkui nieko nematyt.
Tik baisi vėtra ir užpustytas
kelias,
Iš skausmo tik plaka širdis.

Neverk, neliūdėk, brangi
seserėle,
Užauginus narsius sūnus,
Jie ginti išėjo Tėviškelės,
Palikdami gimtus namus.

Užs. Nr. 0018865

Atnaujino žuvusio pėsčiojo paveikslą

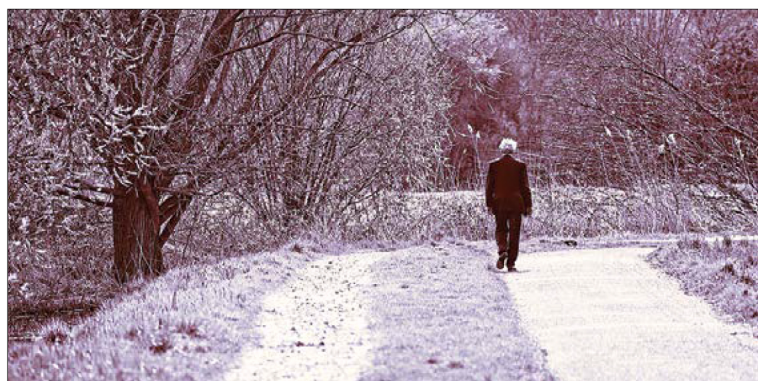
Išanalizavus eismo įvykius ir apibendrinus statistinius duomenis, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija atnaujino žuvusio pėsčiojo Lietuvos valstybinės reikšmės keliuose paveikslą: 61 m. ir vyresnio amžiaus vyrai bei šviesą atspindinčių elementų, ėjęs neapšviestu užmiesto keliu rudenį ar žiemą, tamsiu paros metu, penktadienį, nuo 18 iki 21 val. Šis žuvusio pėsčiojo paveikslas atnaujintas įvertinus 2018–2020 metų statistinius eismo įvykių duomenis.

Pirmą kartą žuvusio pėsčiojo Lietuvos valstybinės reikšmės keliuose statistinis paveikslas buvo sudarytas ir paskelbtas 2018 m. Tuo metu buvo analizuoti ir ver-

tinti eismo įvykiai 2013–2017 metais.

Lietuvos kelių policijos tarnybos duomenimis, per pastaruosius dvejus metus fiksuojamas mažesnis žuvusių pėsčiųjų skaičius (2019 m. sumažėjo 16,9 proc. (palyginus su 2018 m.), o 2020 m. – 13,6 proc. (palyginus su 2019 m.), tačiau žuvusiam eismo įvykiuose pėsčiajam būdingi tie patys bruožai ir eismo įvykio aplinkybės. Pėstieji ir toliau išlieka pažeidžiamiausia eismo dalyvių grupė.

Per ketverius metus statistinio žuvusio pėsčiojo valstybinės reikšmės keliuose paveikslas iš esmės nepakitęs. 2020 m. net 31 proc. visų valstybinės reikšmės keliuose žuvusių pėsčiųjų sudarė 71 m. ir vyresnio amžiaus senjorai.

Pagal anksčiau atliktos 2013–2017 metų eismo įvykių analizės duomenis, minėtu laikotarpiu žuvęs statistinis pėsčiasis dažniau buvo neblaivus. Pastarųjų 2018–2020 metų tendencija – žuvęs pėsčiasis dažniau buvo blaivus.

Rudens ir žiemos mėnesiais kaskart tampa išbandymu visiems eismo dalyviams: pėstiesiems dažniau tenka eiti tamsoje ar prieblandoje, o dėl lietaus, sniego ir šalčio ilgėja automobilio stabdymo kelias, vairuotojui ne tik sun-

kiau pamatyti pėsčiąjį, bet ir laiku sustabdyti automobilį. Taip pat šiuo metu dėl kelkraščiuose susikaupusio gausaus sniego ir dėl kai kur susiaurėjusios važiuojamosios dalies, užmiesto kelių kelkraščiais einantiems pėstiesiems reikia būti ypatingai atidiems, būtinai eiti prieš transporto eismą (kairiąja kelio puse), su saviimi turėti šviečiantį žibintuvėlį ar pritvirtintą atšvaitą, arba vilkėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiomis juostomis. Svarbu atšvaitą prisisegti ar užsidėti taisyklingai, kad jis būtų gerai matomas kitiems eismo dalyviams.

Lietuvos kelių policijos tarnybos duomenimis, 2020 m. visuose Lietuvos keliuose iš 51 žuvusio pėsčiojo 36 žuvo tamsiuoju paros metu, tai sudaro 71 proc. visų žuvusių pėsčiųjų.

„G. ž.“ inform.